

FUNCTIONS

Què he de tenir una funció?

• Conjunt A ("origen") # Domini

• Conjunt B ("destí")

Recordo que conjunt no tant sols té de ser de números

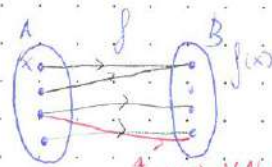
• Una "regla / procediment / fórmula" que per qualsevol $x \in A$ ens dona un únic $y \in B$.

Notació:

$f: A \rightarrow B$
Dom.
Funct.

$x \in A$ qualsevol

$x \mapsto f(x)$ \leftarrow imatge de x

Obs: NO pot haver x sense valor de resultat (valor de A)

Donat $y \in B$, una antimatge de y és $x \in A$ t.q. $f(x) = y$.

Obs: y pot tindre 0, 1, o > 1 imatges # Les constants tenen infinites.

Ex:

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $x \mapsto e^{\frac{1}{x}}$

NO és funció
(No està ben de f .)

$f(0)$ no existia x .

$f: \mathbb{R} - \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$ Sol. 1.
 $x \mapsto e^{\frac{1}{x}}$

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

$x \mapsto \begin{cases} e^{\frac{1}{x}} & \text{si } x \neq 0 \\ 26 & \text{si } x = 0 \end{cases}$ Sol. 2.
Pot ser qualsevol.

Ex:

$f_1: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{N}$, $f_1(x) = |x|$ és funció

$f_2: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$, $f_2(x) = |x|$ és funció

$f_1 \neq f_2$ p.q. destí diferent

Absolutament tot ho de ser igual

Quantes imatges té 3? 2 (per f_1 i f_2)

Quantes imatges té 0? 1 (f_1 i f_2)

Quantes imatges té -3? Per f_1 no té sentit (p.q. destí \mathbb{N})

Per f_2 té 2.

Ex:

$f(x) = \frac{3x-5}{4}$ és funció si considerem

$\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ \rightarrow Sí

$\mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{R}$ \rightarrow Sí

$\mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{Q}$ \rightarrow Sí

$\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{Q}$ \rightarrow No

$\mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ \rightarrow No

$\left(\frac{3 \cdot \frac{2}{3} - 5}{4} = \frac{3 \cdot 2 - 5 \cdot 3}{4} = \frac{6 - 15}{4} = -\frac{9}{4} \notin \mathbb{Q} \right)$

$\sqrt{2} \notin \mathbb{Q}$

$\left(\frac{3 \cdot 1 - 5}{4} = \frac{-2}{4} = -\frac{1}{2} \notin \mathbb{Z} \right)$

Ex: Obs: No té pq. si surtis de $\square \rightarrow \square$ sigui possible.

• $A = \{a, b, c\}$

$A = \mathcal{P}(C) = \{X \mid X \subseteq C\}$

• $B = \{\text{PATATA}, \text{PERA}, \text{POMA}\}$

$B = \mathcal{P}(B)$

$A = \mathcal{P}(C)$

$B = \mathcal{P}(B)$

$C = \mathcal{P}(C)$

$f(X) = C - X \in \mathcal{P}(C)$

• $C \in \text{Conjunt}$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

$x \in C$

donat $y \in B$,

la seva antimatge és $C - X$ IM-4-T-1

Ex:

- $f_1: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z} \quad f_1(x) = |x|$
 - $f_2: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z} \quad f_2(x) = x$
- Si: - Domini Origen igual
- Domini Destí igual
- $f_1(x) = f_2(x)$ p.e. $|x| = x$ si $x \geq 0$

Ex:

- $f_1: \{1, 2\} \rightarrow \mathbb{Z} \quad f_1(x) = x^2$
 - $f_2: \{1, 2\} \rightarrow \mathbb{Z} \quad f_2(x) = 3x - 2$
- Si: - Dom OG igual
- Dom END igual
- $f_1(1) = 1^2 = 1$; $f_2(1) = 3 - 2 = 1$
- $f_1(2) = 2^2 = 4$; $f_2(2) = 6 - 2 = 4$
- Si intentem ampliar Dom. ja no.
- $x^2 = 3x - 2 \Rightarrow x^2 - 3x + 2 = 0 \begin{cases} x=1 \\ x=2 \end{cases}$

Igualtat entre funcions

Dues funcions són iguals si tenen Dom, CoDom, Regla iguals.

Si en un Dom df. TOTS els elements formen mateixa im.

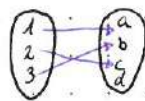
$$f = g \Leftrightarrow \forall x \in A. f(x) = g(x)$$

Propietats que poden tenir

Injectiva:

$$\forall x, x' \in A. (x \neq x' \Rightarrow f(x) \neq f(x'))$$

També: sempre x. contrària p.e.

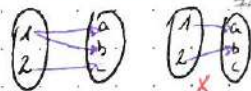
Dom: Tots els valors possibles

Rang: Valors que es prenen

Exhaustiva:

$$\text{Rang}(f) = \text{Codom}(f). \quad \forall y \in B. \exists x \in A. f(x) = y$$

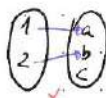
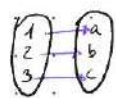
Codomà hi d'entrar en Rang

Dom = $\{1, 2, 3, 4\}$ i Rang = $\{1, 2, 4\}$

No hi ha cap x ty $y=3$.

Bijectiva: Si és Injectiva i Exhaustiva (a l'hora).

Obs: f injectiva $\Leftrightarrow \forall y \in B$ té com a molt 1 antiimatge.

f exhaustiva $\Leftrightarrow \forall y \in B$ té com a mínim 1 antiimatge.

f bijectiva $\Leftrightarrow \forall y \in B$ té única antiimatge.

Funció Inversa

$f: A \rightarrow B$ bijectiva, llavors f^{-1} és funció injectiva i ve def. $f^{-1}: B \rightarrow A$.

$$f^{-1}(y) = x \Leftrightarrow f(x) = y$$

$\forall y \in B:$

$$f^{-1}: B \rightarrow A$$

$f^{-1}(y)$ és l'únic $x \in A$ t. q. $f(x) = y$

$$x \in f^{-1}(A) \Leftrightarrow f(x) \in A$$

En molts llibres / apunts quan tenim $f: A \rightarrow B$ usem $f^{-1}(y)$ per referir-nos al conjunt antiimatge de y això és $\{x \in A \mid f(x) = y\}$

La inversa de l'inversa és la funció original $(f^{-1})^{-1}(x) = f(x)$

Demo: (La inversa de l'inversa és f .)

$f(x) = y$ on $x \in A$ i $y \in B$ o tmb. es pot dir que $f(x) \in B$ ← Def. de funció: $f: A \rightarrow B$

$$\begin{aligned} [1] f^{-1}(f(x)) &= x \in A \\ [2] f(f^{-1}(y)) &= y \in B \end{aligned}$$

- Tenim $y \in B$ arbitrari.
- Apliquem inversa + $g: f^{-1}(y) \in A$
- Apliquem funció a l'inversa + $g: f(f^{-1}(y)) \in B$
- Per la prop [2] $y \in B$.

$$f^{-1}: B \rightarrow A$$

Composició de funcions

Donades $f: A \rightarrow B$ i $g: B \rightarrow C$ definim la composició de f i g que anomenarem f composta de g + $g \circ f$.

$$\begin{aligned} g \circ f: A &\rightarrow C \\ x &\mapsto g(f(x)) = (g \circ f)(x) \end{aligned}$$

$$f: A \rightarrow B, g: B \rightarrow C, h: C \rightarrow D \Rightarrow h \circ (g \circ f) = (h \circ g) \circ f$$

$$f: A \rightarrow B, \text{ llavors } I_B \circ f = f \circ I_A = f$$

$$\text{Si } f \text{ i } g \begin{cases} \rightarrow \text{Injective} \\ \rightarrow \text{Exhaustive} \\ \rightarrow \text{Bijective} \end{cases} \Rightarrow g \circ f \begin{cases} \rightarrow \text{Injective} \\ \rightarrow \text{Exhaustive} \\ \rightarrow \text{Bijective} \end{cases}$$

$$g \circ f \text{ injective} \Rightarrow f \text{ injective}$$

$$g \circ f \text{ exhaustive} \Rightarrow g \text{ exhaustive}$$

$$g \circ f \text{ bijective} \Rightarrow f \text{ injective i } g \text{ exhaustive}$$

$$\begin{aligned} I_A: A &\rightarrow A \\ x &\mapsto x \\ I_A(x) &= x \quad \forall x \in A \end{aligned}$$

Identitat

$$f: A \rightarrow B$$

$$\begin{aligned} I_B \circ f &: A \rightarrow B \\ I_B(f(x)) &= f(x) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f \circ I_A &: A \rightarrow B \\ f(I_A(x)) &= f(x) \end{aligned}$$

Apliquem f a l'altre costat

$$\text{Si } f: A \rightarrow B \text{ bijectiva, llavors } f^{-1} \circ f = I_A \text{ i } f \circ f^{-1} = I_B$$

$$\text{Si } f: A \rightarrow B \text{ i } g: B \rightarrow A \text{ satisfan } g \circ f = I_A \text{ i } f \circ g = I_B$$

↳ llavors les dues són bijectives i cada una és l'inversa de l'altra: $g = f^{-1}$ i $f = g^{-1}$

Pot ser que $g \circ f = I_A$ però que g no sigui l'inversa de f .

Obs: $f(x) = f(x)$ pq $f(x)$ està ben definida.

Demo: $f: A \rightarrow B$ ($f^{-1} \circ f = I_A$)

$$f(x) = f(x) \Leftrightarrow f^{-1}(f(x)) = x \Leftrightarrow f^{-1}(f(x)) = f^{-1} \circ f(x) = x$$

Per def. d'identitat $f^{-1} \circ f$ és identitat de A

Deixe: (Proprietat IX)

Això demostra que l'inversa d'encryptar és descryptar (viceversa).

Teorem $g \circ f$ és bijectiva \Rightarrow f injectiva
 g exhaustiva ①

Teorem $f \circ g$ és bijectiva \Rightarrow g injectiva
 f exhaustiva ②

Per prop VIII

Per conseqüència

Per prop ①+② teorem que f injectiva i g injectiva $\Rightarrow f$ i g tenen inverses definides

Teorem que $g \circ f = I_A \Leftrightarrow g \circ f(x) = x = g(f(x)) \stackrel{\text{def inv}}{\Leftrightarrow} g^{-1}(x) = f(x) \quad \forall x \in A$

Llevem $x = g(f(x))$ fem g^{-1} a les dues bandes

$$g^{-1}(x) = g^{-1}(g(f(x))) \Leftrightarrow g^{-1}(x) = (g^{-1} \circ g) \circ f(x) \Leftrightarrow g^{-1}(x) = I_B \circ f(x) = f(x)$$

①. Estudie injectivitat, exhaustivitat i bijectivitat de $f(x) = |x| \quad \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z} : f_1$

$$f(x) = |x| = \begin{cases} x & \text{si } x \geq 0 \\ -x & \text{si } x < 0 \end{cases}$$

$$\mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{N} : f_2$$

$$\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z} : f_3$$

$$\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N} : f_4$$

f_1 : Ben def. $|NO|$, $f(-1) = 1 = f(1)$ $|NO|$, negatius no tenen corresponç. $|NO|$

f_2 : Ben def. $|NO|$, " $| SI$, ja que ara estem en \mathbb{N} i tant 34 és 34 (igual que -34).

f_3 : Ben def. $| SI$, Tots valors de \mathbb{N} també estan en \mathbb{Z} $| NO$, pq.

f_4 : Ben def. $| SI$, pq $|x| = x$ per tots valors $| SI$.

②. $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z}$
 $x \mapsto \begin{cases} f(x) = \frac{-x}{2} & \text{si } x \text{ par} \\ f(x) = \frac{x+1}{2} & \text{si } x \text{ senar} \end{cases}$ Demo. que f és bijectiva.

La funció està ben definida. Donat par $\frac{-x}{2}$ únic i enter. $\} \rightarrow$ Ben def.
 Donat $senar$ $\frac{x+1}{2}$ únic i enter

$$f(3) = \frac{3+1}{2} = 2 \in \mathbb{Z} \checkmark$$

SI que és injectiva pq. qualsevol valor de \mathbb{N} es pot representar en \mathbb{Z} . $f(2) = \frac{-2}{2} = -1 \in \mathbb{Z} \checkmark$

~~No és exhaustiva pq. quan x és parell (positiu pq. és del $\text{Dom } \mathbb{N}$) el resultat és un nombre negatiu i aquest no té antec.~~

SI que és exhaustiva pq. si nombre es negatiu, sig. que x parell positiu.

si nombre positiu, sig. que x senar positiu.

Donat que és injectiva i exhaustiva, la funció és bijectiva \checkmark .

③. A, B, C , conjunts t.q. $A, B \subseteq C$ $f: \mathcal{P}(C) \rightarrow \mathcal{P}(A) \times \mathcal{P}(B)$ així: $f(x) = (x \cap A, x \cap B)$

a) Demo que està ben def. GPT

- Unicitat del Dom:

Això és un par ordre
 com (x, y)

Per a un conjunt $X \in \mathcal{P}(C)$ diem que $(X \cap A, X \cap B)$

Com que A i B són subconjunts de C , en tots els casos l'element $x \in X$ pot estar o no en la intersecció amb A . Passa el mateix amb B . Si $x \in X$ i $x \notin A$ obtenim \emptyset i aquest està contemplat en $\mathcal{P}(A)$ i $\mathcal{P}(B)$. Està ben definit.

b) Demo injectiva $\Leftrightarrow A \cup B = C$.

Injectiva $\Rightarrow A \cup B = C$

Donat que és injectiva, si té antimatge, sig. que volen dir X està en $\mathcal{P}(C)$.

Com definit en "a)" tots els valors tenen imatge donat que $A, B \subseteq C$.

La unió de tots els casos de C provoca que estigui format per A i B .

Per assegurar de def de \mathcal{P} conjunt format per combinació de subconj. fa que $C = A \cup B$

④. Det. si funcions de \mathbb{Z} en \mathbb{Z} són inj, bi, etc.

a) $m \rightarrow m-1$

- Injectiva: Sí, Pq. cada valor de n té un sol valor $n-1$.
- Exhaustiva: Sí, Pq. donat que \mathbb{Z} é infinit sempre hi haurà un valor per $n-1$.
- Donat que si són les dues, sí é bijectiva.

Al principi no tenia ni puta idea de com fer-ho i ho vaig fer així. Se de sobres com

b) $m \rightarrow m^2-1$

- Injectiva: Sí, Pq. H

- Exhaustiva: No pq no es pot representar ni 1 ni 2. Per cap valor de n se fa.

- Bijectiva: NO

Per demostrar no injectivitat
Fer contraexemple.

c) $m \rightarrow m^3$

- Injectiva: Sí, Pq. "

- Exhaustiva: No pq no hi ha cap valor de \mathbb{Z} que representi 2.

- Bijectiva: NO

Bueno aquí ja ho vaig fer

d) $m \rightarrow E(\frac{m}{2})$ # E =part entera inferior.

- Injectiva: No, pq 2 i 3 tenen imatge 1.

- Exhaustiva: Sí, pq resultat é inferior a n i es pot é infinit.

- Bijectiva: NO.

⑤. Sabem que $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ inj. Considerem $g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ definida $g(x) = 2f(x) + 3$

Dem. que g es injectiva i no exhaustiva.

Donat que \mathbb{N} é infinit, sempre hi haurà un valor pròxim (únic) per l'operació $2f(x) + 3$. El que passa é que no hi ha cap $x \in \mathbb{N}$ que $g(x) = 4$ o $g(x) = 2$ (per exemple) llavors no la considerem exhaustiva.

* Def injectiva: $f(a) = f(b) \Rightarrow a = b$

Supossem $f(a) = f(b)$

$f(a) = f(b)$

$2a + 3 = 2b + 3 \Rightarrow 2a = 2b \Rightarrow a = b$

$g(x_1) = g(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$

$2f(x_1) + 3 = 2f(x_2) + 3$

$2f(x_1) = 2f(x_2)$

$f(x_1) = f(x_2) \rightarrow$ i $f(x)$ injectiva llavors

Per demostrar si $g(x)$ és injectiva si $f(x)$ és injectiva
No sabem fer g an el veiem fer ara sí.

①. Sabem que $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ exhaustiva. Considerem $g: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ def $g(x) = f(x+1) - 3$.

Demo que g és exhaustiva.

~~Def Exhaustiva: $\forall b \in B \exists a \in A : f(a) = b$.~~

~~$$g(x) = f(x+1) - 3$$~~

~~$$y = f(x+1) - 3$$~~

~~$$y+3 = f(x+1) \leftarrow \text{Això és exhaustiu.}$$~~

~~Siguei $y \in \mathbb{Z}$ arbitrari, escollim $f(x+1) = y+3$.~~

~~Llavors $g(x) = f(x+1) - 3 = y+3 - 3 = y$. Això implica que $g(x)$ també és exhaustiva.~~

②. $f: (-\infty, 3) \rightarrow \mathbb{R}$ $f(x) = \ln(6-2x)$. Demo ben def. Són bijectives i calc inversa.

Comprovació de definició:

~~$f(3) = \ln(0)$~~ Està ben definida pq la multiplicació retonaria un positiu si x negativa i, $\ln(0)$ no \exists però mai ho podem tenir pq no afeg el 3.

Injective: $\forall x, y: f(x) = f(y) \rightarrow x = y$

$$s_1, s_2 \in (-\infty, 3) \quad [s_1, s_2 \text{ arbi}]$$

$$f(s_1) = f(s_2) \quad [\text{Suposant}]$$

$$\ln(6-2s_1) = \ln(6-2s_2) \quad [\text{Regla de } f]$$

$$6-2s_1 = 6-2s_2 \quad [\text{Prop de } \ln \text{ donat que } \text{aqueta també injective}]$$

$$-2s_1 = -2s_2$$

$$[s_1 = s_2] \leftarrow \text{Demo } f \text{ és injective.}$$

Exhaustiva: $\forall b \in B \exists a \in A : f(a) = b$

$$y = \ln(6-2x) \rightarrow e^y = 6-2x \rightarrow e^y - 6 = -2x \rightarrow -\frac{1}{2}e^y + 3 = x$$

$$\text{Aga fem un } x \text{ t.q. } x = -\frac{1}{2}e^y + 3$$

$$f(y) = \ln(6-2 \cdot (-\frac{1}{2}e^y + 3)) =$$

$$= \ln(6+e^y-6) = \ln(e^y) = \boxed{y}$$

Demo funció exhaustiva.

Inversa: Donat que funció està ben def. és bijectiva (Donat que és \rightarrow Exhaustiva / Injective) té inversa.

$$x = -\frac{1}{2}e^y + 3 \rightarrow y = -\frac{1}{2}e^x + 3 \quad \text{aqueta és } f^{-1}(x) = -\frac{1}{2}e^x + 3$$

③. Siguei $X = \{1, 2, 3, 4, \dots, 99, 100\}$ i $f: X \rightarrow X$ def $f(x) = \begin{cases} 2x & \text{si } 1 \leq x \leq 50 \\ 2(x-51)+1 & \text{si } 51 \leq x \leq 100 \end{cases}$

Demo. ben def. Bijectiva i Inversa.

Definició funció: Ben def per tots valors. Pq és eq. primer grau $f(0) = 2 \cdot 0 + 1 = 1$ ✓

Injective: $\forall x, y \in X : f(x) = f(y) \rightarrow x = y$

$$s_1, s_2 \in X$$

$$s_3, s_4 \in X$$

$$f(s_1) = f(s_2)$$

$$f(s_3) = f(s_4)$$

$$2s_1 = 2s_2$$

$$2(s_3-51)+1 = 2(s_4-51)+1$$

$$[s_1 = s_2]$$

$$2s_3 - 102 + 1 = 2s_4 - 102 + 1$$

$$2s_3 = 2s_4 \quad 51 \leq s_3, s_4 \leq 100$$

$$[s_3 = s_4]$$

$$1 \leq s_1, s_2 \leq 50$$

Exhaustiva: $\forall b \in B \exists a \in A : f(a) = b$

$$\text{Aga fem } x \text{ arbi t.q. } x = \frac{y}{2} \quad f(x) = 2 \cdot (\frac{y}{2}) = y \quad \checkmark$$

$$\text{Aga fem } x \text{ arbi t.q. } x = \frac{y+101}{2} \quad f(x) = 2 \cdot (\frac{y+101}{2} - 51) + 1$$

$$f(x) = y - 1 + 1 = y \quad \checkmark$$

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} \frac{x}{2} & 1 \leq x \leq 50 \\ \frac{x+50}{2} & 51 \leq x \leq 100 \end{cases}$$

15. $f: [\frac{5}{3}, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ definida $f(x) = \sqrt{\frac{3x-5}{4}}$

Aquesta funció es bijectiva donat que es estrictament creixent en l'interval $[\frac{5}{3}, \infty)$

En el cas extrem $\sqrt{\frac{3 \cdot \frac{5}{3} - 5}{4}} = \sqrt{\frac{0}{4}} = 0$ i a partir d'aquí segueix augmentant el valor.

La primera derivada és ≥ 0 .

Obs: si $x \in (-\infty, \frac{5}{3})$ aleshores $\frac{3x-5}{4} < 0$ si $x < \frac{5}{3} \rightarrow 3x < 5 \rightarrow 3x-5 < 0 \rightarrow \frac{3x-5}{4} < 0$

Per altra banda si $x \in [\frac{5}{3}, \infty)$ aleshores $x \geq \frac{5}{3} \rightarrow 3x \geq 5 \rightarrow 3x-5 \geq 0 \rightarrow \frac{3x-5}{4} \geq 0$

Llavors $\sqrt{\quad}$ està ben def. (i única) i és un nombre positiu.

Injectivitat: $f(x) = f(y) \rightarrow x = y$ Podem fer aquest pas pq. en aquesta regió donem les parts positives i x^2 seria bijectiu.

$$f(x) = f(y) \rightarrow \sqrt{\frac{3x-5}{4}} = \sqrt{\frac{3y-5}{4}} \rightarrow \frac{3x-5}{4} = \frac{3y-5}{4} \rightarrow 3x-5 = 3y-5 \rightarrow$$

$$\rightarrow 3x = 3y \rightarrow \underline{x = y} \text{ Podem veure que } f \text{ és injectiva. } \checkmark$$

Volem veure que és exhaustiva sigui $y \in [0, \infty)$ volem trobar $x \in [\frac{5}{3}, \infty)$

$$\text{tal que } \sqrt{\frac{3x-5}{4}} = y \rightarrow \frac{3x-5}{4} = y^2 \rightarrow 3x-5 = 4y^2 \rightarrow 3x = 4y^2 + 5 \rightarrow \boxed{x = \frac{4y^2 + 5}{3}}$$

En aquest cas no hi ha problema pq en el cas anterior podem ser que algun x, y retornem un mateix valor

Obs: Veiem que si $y \geq 0$ llavors $\frac{4y^2 + 5}{3} \geq \frac{5}{3}$ Pq $y \geq 0 \rightarrow y^2 \geq 0 \rightarrow 4y^2 \geq 0 \rightarrow$

$$\rightarrow 4y^2 + 5 \geq 5 \rightarrow \frac{4y^2 + 5}{3} \geq \frac{5}{3} \text{ . Llavors és un bon candidat pq el Dom és } [\frac{5}{3}, \infty)$$

$$f(x) = f\left(\frac{4y^2 + 5}{3}\right) = \sqrt{\frac{3 \cdot \left(\frac{4y^2 + 5}{3}\right) - 5}{4}} = \sqrt{\frac{4y^2 + 5 - 5}{4}} = \sqrt{y^2} = \boxed{y} \quad \oplus$$

$$\text{La inversa de } f^{-1}: [0, \infty) \rightarrow [\frac{5}{3}, \infty) \quad z \mapsto \frac{4z^2 + 5}{3} \quad f^{-1}(z) = \frac{4z^2 + 5}{3}$$

Obs: \oplus En aquest cas $\sqrt{y^2} = |y| = y$ Però no fa falta donat que $y \geq 0$ pq y segueix sent positiu.

16. $f: \mathbb{R}-\{1\} \rightarrow \mathbb{R}-\{0\}$ definida $f(x) = \frac{1}{x-1}$. Demo ben definida, bijectiva, calc inversa.

Validació del Dom: Per funció no estigui definida el denominador hauria de ser '0'.
 $x-1=0 \rightarrow x=1$. Doncs que no té def. de la funció ja treiem el '1' del Dom, aquest estarà ben definit.

~~Validació Codom: El resultat de la divisió sempre serà un nombre real i, l'únic prob. el tindrien quan resultat és 0. Així mateix, podria succeir si numerador = 0 però això és impossible. El Codomini està ben definit.~~

Injectiva: $\forall a, b \in \mathbb{R}-\{1\}: f(a) = f(b) \rightarrow a = b$

Agaferem un a i $b \in \mathbb{R}-\{1\}$ arbitraris t.q. $f(a) = f(b)$. Per def de funció en pot reescriure com $\frac{1}{a-1} = \frac{1}{b-1}$. Volem veure si $a = b$.

Així ho podem simplificar
p.e. $b-1 \neq 0$.

$$\frac{1}{a-1} = \frac{1}{b-1} \rightarrow \frac{1}{a-1} \cdot (b-1) = \frac{1}{b-1} \cdot (b-1) \rightarrow \frac{b-1}{a-1} = \frac{1}{1} \rightarrow (a-1) \cdot \frac{b-1}{a-1} = 1 \cdot (a-1) \rightarrow b-1 = a-1 \rightarrow \underline{b=a}$$

Podem veure que funció és injectiva.

Exhaustiva: $\forall y \in \mathbb{R}-\{0\} \exists x \in \mathbb{R}-\{1\}: f(x) = y$

Agaferem un $x \in \mathbb{R}-\{1\}$ t.q. $x = \frac{1+y}{y}$.

$$f(x) = f\left(\frac{1+y}{y}\right) = \frac{1}{\frac{1+y}{y}-1} = \frac{1}{\frac{1+y-y}{y}} = \frac{1}{\frac{1}{y}} = \frac{y}{1} = y \quad \text{Podem veure que } f(x) \text{ exhaustiva.}$$

Doncs la funció veu a Injectiva i Exhaustiva, $f(x)$ és bijectiva. (I ben definida)

Funció inversa:

Per trobar la funció inversa podem agafar el valor de x que hem fet servir per demostrar que funció exhaustiva i canviar x per y i y per x p.e. $f^{-1}(x) = \frac{1+x}{x}$. ☺

⑨. Sabem que $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ exhaustiva. Demo $g(x) = f(x+1) - 3$ $g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ g exhaustiva.

$$\left. \begin{array}{l} g(x) = f(x+1) - 3 \\ y - 3 = f(x+1) \\ \# x+1 = x' \\ \# x' = x-1 \\ \therefore y - 3 = f(x') \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Com que } f \text{ exhaustiva, donat } y-3 \in \mathbb{Z} \text{ sabem que} \\ \exists x': f(x') = y+3, \text{ és a dir } \exists x': f(x'-1+1) = y-3; \\ \text{és a dir } \exists x': \underbrace{f(x'-1+1) - 3}_{g(x'-1)} = y \end{array}$$

Hem vist que $\forall y \in \mathbb{Z}, \exists x': g(x'-1) = y$.

Si anomenem $x = x'-1$ hem demostrat que $\forall y \in \mathbb{Z} \exists x \in \mathbb{Z} : g(x) = y$.

Així vol dir que $g(x)$ és exhaustiva.

⑫. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ def $f(x) = x+1$ $\left\{ \begin{array}{l} \text{Calc } g \circ f. \text{ És pot } f \circ g? \\ g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \text{ def } g(x) = x^2 \end{array} \right.$

$$g(f(x)) = g(x+1) = \boxed{(x+1)^2 = g \circ f}$$

Si que es pot perquè el Codomini de g és \mathbb{R} ; el domini de f és \mathbb{R} també.

⑬. $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{N}$ def $f(x) = x \bmod 5$ $\left\{ \begin{array}{l} \text{Calc } g \circ f. \text{ És pot } f \circ g? \\ g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R} \text{ def } g(x) = \ln(x+1) \end{array} \right.$

$$g(f(x)) = g(x \bmod 5) = \ln(x \bmod 5 + 1)$$

No és pot pq. el codomini de g és \mathbb{R} i el domini de f és \mathbb{Z} .

$$g \circ f(x) = \begin{cases} \ln(1) & \text{si } x \equiv 0 \bmod 5 \quad (\ln(0+1) = \ln(1) = 0) \\ \ln(2) & \text{si } x \equiv 1 \bmod 5 \quad (\ln(1+1) = \ln(2)) \\ \ln(3) & \text{si } x \equiv 2 \bmod 5 \quad (\ln(2+1) = \ln(3)) \\ \ln(4) & \text{si } x \equiv 3 \bmod 5 \quad (\ln(3+1) = \ln(4)) \\ \ln(5) & \text{si } x \equiv 4 \bmod 5 \quad (\ln(4+1) = \ln(5)) \end{cases}$$

Donat que treballen amb $g(x) = x \bmod 5$ x pot valer els valors $0 \leq x \leq 4$.

⑭. Demostre prop.

V. Composició funcions exhaustives és exhaustiva.

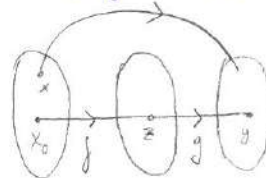
$f: A \rightarrow B$, $g: B \rightarrow C$, $g \circ f: A \rightarrow C$
exhaustiva, exhaustiva, exhaustiva.

! $\forall y \in C$, volem trobar un $x \in A$ t. q $g \circ f(x) = y$.
Volem veure.

Sabem g exhaustiva $\Rightarrow \exists z \in B: g(z) = y$

Sabem f exhaustiva $\Rightarrow \exists x \in A: f(x) = z$

$g \circ f(x_0) = g(f(x_0)) = y$, per tant, $x = x_0$.

VII. Composició de funcions bijectives, és bijectiva.

$f \text{ inj} \Rightarrow g \circ f \text{ injective}$ * Volem veure que complex injectiu tot pg. en IV ja hem dit que fem per exhaustiu tot.

Prenem s_1, s_2 arbitràries diferents de A i volem veure que $g \circ f(s_1) \neq g \circ f(s_2)$

$g \circ f(s_1) = g(f(s_1))$ Com que $x = x' \Rightarrow f(x) \neq f(x')$
 $g \circ f(s_2) = g(f(s_2))$ tenim que $g \circ f(s_1) \neq g \circ f(s_2) \Rightarrow$ llavors $g \circ f$ injective.

Així i la prop V deuen ser propietat VII

32. $f: A \rightarrow A$ satisfà $f \circ f = f$ Demo que són equivalents.

a) \rightarrow b) $\equiv f = I_A \rightarrow f$ bijectiva

$f = I_A \Rightarrow f$ bijectiva Donat que la Identitat és bijectiva i enten dient que són iguals.

b) \rightarrow c) $\equiv f$ bijectiva $\rightarrow f$ exhaustiva

f bijectiva $\Leftrightarrow f$ injectiva i f exhaustiva $\Rightarrow f$ exhaustiva.

c) \rightarrow d) $\equiv f$ exhaustiva $\rightarrow f$ injectiva

Suposem no injectiva fins arribar a contradicció

No injectiva sig $\exists s_1, s_2$ on $s_1 \neq s_2$ i $f(s_1) = f(s_2)$

Com que f exhaustiva: $\exists y \text{ t.q. } f(y) = s_1$ i $y \neq y_1$
 $\exists y' \text{ t.q. } f(y') = s_2$

$s_1 = f(y) = f(f(y)) = f(s_1) = f(s_2) = f(f(y')) = f(y') = s_2$ i és una CONTRADICCIO

Pq hem dit que $s_1 \neq s_2$.

d) \rightarrow a) $\equiv f$ injectiva $\rightarrow f = I_A$

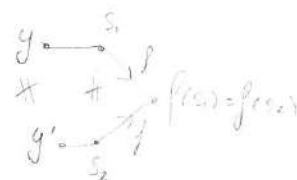
Volem demostrar que $f(x) = x$

Sabem que f injectiva. Si f injectiva implica que, si y té antimatge és única pg f: A \rightarrow A

Agora fem an $x \in A$ i considerem $f(x) \in A$ llavors tornem a aplicar f pq sabem que $f \circ f = f$

$f(f(x)) = f(x)$ i sabem que l'ÚNIC que envia a $f(x)$ és x . llavors per

continuar complint la injectivitat $f(x) = x$.

LLAVORS
 $f = I_A$ pq envia
 a ell mateix
 FN-4-E-4

35. Sigui $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ def per $f(x) = \begin{cases} x & \text{si } x \text{ par} \\ x+1 & \text{si } x \text{ senar} \end{cases}$ Demo que $f \circ f = \text{id}$.

Haurém de fer la comprovació pels dos casos.

x parell: $\exists k: x=2k$ on $k \in \mathbb{Z}$.

$f(x) = \exists k: f(2k) = 2k$ ← Sabem per def de $f(x)$ en casant.

$$f \circ f = f(f(x)) = \exists k: f(2k) = \boxed{2k}$$

x senar: $\exists t: x=2t+1$ on $t \in \mathbb{Z}$.

$f(x) = \exists t: f(2t+1) = 2t+1+1 = 2t+2 = 2(y)$ ← Això és el que sabem, però $y \in \mathbb{Z}$

Ara podem veure que si x senar, f retorna parell, així que farem de fer ús

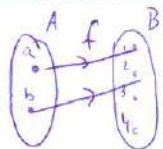
de $f(x) = x$. t.g. $\exists y: f(2y) = \boxed{2y}$

Veiem que tota dues vegades retorna un nombre par

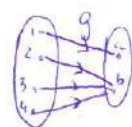
Així demo que $f \circ f = \text{id}$ No s'ha explicat correctament.

33. Sigui $f: A \rightarrow B$ $g: B \rightarrow A$ satisfent $g \circ f = \text{id}_A$

c) Demuem un exemple que $f \circ g \neq \text{id}_B$

i

$$\begin{aligned} f \circ g(1) &= 1 \\ f \circ g(2) &= 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f \circ g(3) &= 2 \\ f \circ g(4) &= 2 \end{aligned}$$

Però podem veure que $f \circ g \neq \text{id}_B$

a) Demo que si $f \text{ eh} \Rightarrow f \circ g = \text{id}_B$

Volem demo que $f(g(b)) = b$.

Partim d'un $b \in B$ arbitrari.

Donat que $f \text{ eh}$, sabem que $\forall b \exists a: f(a) = b$.

Per la hipòtesi $g(f(a)) = \text{id}_A$ podem aplicar $g()$ a l'expressió anterior t.g.

$$g(f(a)) = g(b) \Rightarrow g(f(a)) = a \text{ Pq sabem que } f(a) = b \text{ i compleix.}$$

Lavors \downarrow es pot reescriure com $g(b) = a$

Això és el que buscàvem.

Ara apliquem f a la deu banda $f(g(b)) = f(a) \Rightarrow f(g(b)) = b$ \square

Demostrem que si $g \circ f = \text{id}_A \wedge f \text{ eh} \Rightarrow f \circ g = \text{id}_B$